

Onderzoek Handhaving Ommen

Nota van bevindingen

Opdrachtgever:
Rekenkamercommissie Ommen
Arnhem, 20 september 2017

Ons kenmerk 1016349-010/bgr

K
PLUS
V

Onderzoek Handhaving Ommen

Nota van bevindingen

Opdrachtgever:
Rekenkamercommissie Ommen
Arnhem, 20 september 2017

Ons kenmerk 1016349-010/bgr

Contactpersoon:
Bas Grol
+31 6 27 08 55 62
grol@kplusv.nl

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Onderzoeksverantwoording	6
3	Handhavingsbeleid	7
3.1	Doel van handhaving	8
3.2	Beleid ten aanzien van de permanente bewoning van recreatiewoningen	9
3.3	Beleid ten aanzien van de handhaving van de APV en de bijzondere wetten	9
3.4	Sanctiestrategie algemeen	10
3.5	Capaciteit handhavingsbeleid	10
4	Uitvoering Wabo/RO en permanente bewoning	12
5	Uitvoering handhaving APV en bijzondere wetten	14
6	Conclusies en aanbevelingen	16
6.1	Conclusies	16
6.2	Aanbevelingen	17

Bijlagen

Bijlage 1	Bestudeerde documenten	19
Bijlage 2	Handhavingstaken	20
Bijlage 3	Keuzedocument	22
Bijlage 4	Verslag Bouw- en woningtoezicht	24
Bijlage 5	Verslag Buitengewoon Opsporingsambtenaren	27
	Onze contactgegevens	30

1 Inleiding

De rekenkamercommissie Ommen heeft een onderzoek uitgevoerd naar de handhaving door de gemeente Ommen. Handhaving door of namens de gemeenten kent de laatste jaren voortdurende wijzigingen. Dit geldt zowel voor de handhavingstaken op basis van eigen verordeningen van de gemeente als de handhaving van medebewindstaken, zoals de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Er worden kwaliteitseisen gesteld aan de toezichthouders en handhavers en de Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's) van de gemeente. Er zijn taken verplicht ondergebracht in regionale uitvoeringsdiensten en er zijn handhavingstaken op vakgebieden die de gemeente samen met de gemeente Hardenberg in een Gemeenschappelijke Regeling uitvoert: de gezamenlijke Bestuursdienst Ommen Hardenberg (BOH). Ook zijn er tal van nieuwe wetten¹ waarin de gemeente een toezichthoudende of handhavende taak heeft. Om deze redenen wil de rekenkamercommissie de handhaving in Ommen in beeld brengen. Het gaat de rekenkamercommissie daarbij om twee inzichten:

- Welke handhavingstaken heeft de gemeente?
- Hoe worden de handhavingstaken in de praktijk binnen de gemeente uitgevoerd?

De rekenkamercommissie gaat, gelet op het beschikbare budget, bij de 2^e vraag niet alle handhavingstaken onderzoeken. Uit de lijst van handhavingstaken is, in samenspraak met de raad, door de rekenkamercommissie een tweetal zaken gekozen: de handhaving van permanente bewoning van recreatiewoningen en de handhaving van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en de bijzondere wetten en de afstemming met de politie. De andere handhavingstaken zijn niet minder belangrijk, maar hebben minder een typisch Ommens accent of hebben naar verwachting minder impact op de inwoners of bedrijven.

Deze rapportage geeft inzicht in het functioneren van het gemeentelijk handhavingsbeleid en in de uitvoering daarvan op de twee onderzochte functiegebieden. Voor zover het deze beide onderzochte functiegebieden betreft heeft de rekenkamercommissie conclusies getrokken over de uitvoering. Voor het beleid zijn breder conclusies getrokken op basis van de toetsing van de beleidsstukken. Tevens zijn aanbevelingen opgesteld voor eventuele verbeteringen.

---

¹ Bijvoorbeeld de recent ingevoerde Wet VTH en de komst van de Omgevingswet.

2 Onderzoeksverantwoording

Het onderzoek betreft de rechtmatigheid, de doeltreffendheid en de doelmatigheid van gemeentelijk toezichthoudend en handhavend optreden. Het gaat niet om onderzoek naar het beleid waarop toezicht wordt gehouden of dat wordt gehandhaafd, de regels of de juistheid van de voorschriften, maar om het handhavingsbeleid, de organisatie van de handhaving en de daadwerkelijke uitvoering.

Voor het onderzoek zijn diverse documenten bestudeerd: zowel van de gemeente als landelijk geldende documenten (zie voor een documentenlijst bijlage 1). Op basis hiervan is een eerste overzicht van gemeentelijke handhavingstaken opgesteld. Deze is ter controle en aanvulling voorgelegd aan de BOH-afdelingshoofden die belast zijn met handhavingstaken. De definitieve lijst met handhavingstaken treft u aan in bijlage 2 van dit rapport.

Vervolgens is een keuzedocument opgesteld met een voorstel van de rekenkamercommissie voor de te kiezen taken. Dit is op 13 april 2017 toegelicht tijdens een raadsbijeenkomst. Het keuzedocument (zie bijlage 3) beargumenteert waarom een handhavingstaak naar de mening van de rekenkamercommissie voor verder onderzoek in aanmerking komt. De raad heeft ingestemd met het voorstel.

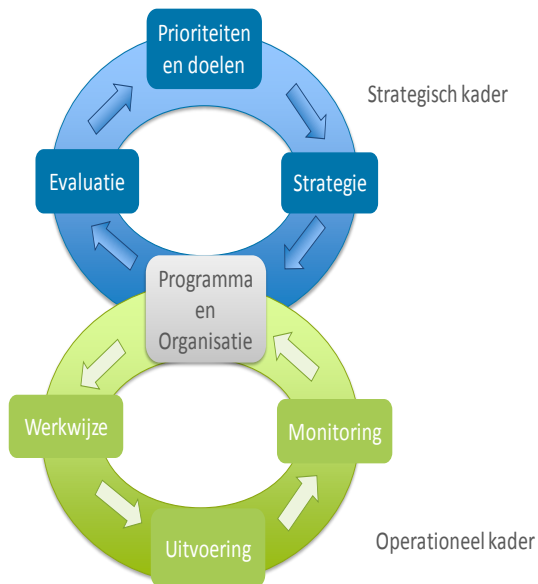
Voor de geselecteerde handhavingstaken zijn specifiek documenten over de uitvoering opgevraagd en bestudeerd. Vervolgens heeft er participierend onderzoek plaatsgevonden door met de toezichthouders/ handhavers voor de betreffende taak een dag mee te lopen tijdens de uitvoering. De bevindingen zijn vastgelegd in een verslag en door de betreffende medewerkers geaccordeerd (zie bijlage 4 en 5). Dit verslag dient als basis voor de bevindingen. Tijdens het meeloopmoment is uiteraard ook uitvoerig met de betreffende medewerkers gesproken over hun taak. Ook dit is in deze nota van bevindingen verwerkt.

Het concept-rapport is voor ambtelijke verificatie voorgelegd aan de ambtelijke organisatie. Wij waarderen de reacties die wij ontvangen hebben op het concept-rapport. De reacties hebben wij voor het grootste deel verwerkt in het rapport. Op een enkel punt hebben wij dat niet kunnen doen omdat de inhoud van die opmerkingen niet gestaafd werden door ons onderzoek.

3 Handhavingsbeleid

Handhavingsbeleid dient te voldoen aan de zogenaamde 'Big 8'. Dit model geeft een aantal cyclisch te volgen stappen weer die ervoor zorgen dat het beleid en de uitvoering actueel blijven en passen bij de problematiek van de gemeente.

Figuur 1: 'Big Eight cyclus'.²

Het handhavingsbeleid van de gemeente Ommen is vastgelegd in een aantal documenten. Deze zijn domeingericht, er zijn specifieke documenten voor de handhaving in het sociaal domein en in het fysieke domein. De documenten van de gemeente in beide onderzochte domeinen beschrijven de gehele Big 8 cyclus:

1. Het strategisch kader, bijvoorbeeld:
  - a. de beleidsdoelstellingen;
  - b. de sanctiestrategie;
  - c. de risicoanalyse.
2. Het operationeel kader, bijvoorbeeld:
  - a. de werkprocedures;
  - b. de capaciteit die voor de uitvoering aanwezig is.

In 2017 is het beleid voor de integrale handhaving in het fysieke domein opnieuw vastgesteld. Het Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Gemeente Ommen 2017 (VTH-UP) behandelt de taken:

- Wabo Bouwen en slopen, inclusief gebruik en brandveiligheid.
- Ruimtelijke ordening (RO).
- Permanente bewoning recreatieverblijven.
- Wabo milieu.
- APV en bijzondere wetten, inclusief evenementen en Drank- en Horecawet.

Deze handhaving wordt uitgevoerd door de BOH (Wabo Bouwen en slopen, ruimtelijke ordening, permanente bewoning recreatieverblijven), RUD IJsselland (Wabo milieu) en de boa-organisatie THV (APV en bijzondere wetten).

² https://vng.nl/files/vng/brieven/2015/attachments/20150707_bijlage_spoorboekje-kwaliteit-de-big-8-stap-voor-stap.pdf.

Het beleid voor de handhaving in het sociaal domein betreft:

- kinderdagverblijven en peuterspeelzalen (Wet kinderopvang).
- Participatiewet.
- Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015.
- Jeugdwet.
- Leerplichtwet.

Deze handhaving wordt uitgevoerd door de GGD (kinderdagverblijven en peuterspeelzalen), de sociale recherche (Participatiewet, Wmo 2015, Jeugdwet) en de BOH (leerplicht). Het beleid in het sociaal domein is grotendeels in 2015 door de gemeente vastgesteld.

3.1 Doel van handhaving

Beleidsmatig is het doel van (Wabo) toezicht en handhaving recent als volgt vastgelegd:

“een veiliger gebruik van gebouwen en bouwwerken, een schoner en gezonder milieu en leefklimaat, het voorkomen van ongebreidelde claims op schaarse ruimte, het voorkomen en tegengaan van strijdig gebruik van ruimte, gronden en activiteiten”³.

Het beleid voor en de uitvoering van toezicht en handhaving worden regelmatig geëvalueerd. Het VTH-UP wordt jaarlijks opgesteld en aan de raad ter informatie aangeboden. Hierin is een terugblik op het voorgaande jaar opgenomen. Procedureel voldoet het beleid daarmee op hoofdlijnen aan de eisen die aan de handhaving gesteld worden. Dit zegt echter nog niets over de kwaliteit. Zo hebben niet alle onderdelen eenzelfde diepgang en concreetheid. Als voorbeeld: de doelen zijn op onderdelen niet voldoende concreet geformuleerd en de evaluatie geeft wel de gerealiseerde cijfers, maar beschrijft niet in welke mate daarmee de doelstellingen zijn behaald of dichterbij zijn gekomen.

De gemeente Ommen zet er primair op in dat voorkomen wordt dat het naleven van regels moet worden afgedwongen. Daarvoor is de handhavingsstrategie uitgewerkt in:

- een toezichtstrategie (hoe houden we toezicht?);
- een sanctiestrategie (hoe treden we op bij overtredingen?);
- een gedoogstrategie (wanneer en hoe zien we van handhaven af?).

Dit alles in lijn met de landelijke handhavingsstrategie⁴. Volgens deze landelijke handhavingsstrategie start het handhaven met een lichte interventie gericht op herstel waarna wordt overgestapt op zwaardere interventie als naleving uitblijft. De gemeente Ommen geeft daarbij aan dat het hiernaast inzet op overleg en waarschuwen. Ook zet Ommen bemiddeling in als stappen voorafgaand aan zwaardere interventies. Dit zijn de instrumenten waarmee het hierboven genoemde beleidsdoel behaald dient te worden. Er wordt hierbij niet aangegeven wat de risico's zijn van deze aanpak.

Het VTH-UP bevat een overzicht met een prognose van de tijdsbesteding van de toezichthouders en handhavers op de verschillende onderdelen en prioriteiten. De gemeente Ommen voert haar toezicht risicogericht uit. De risico's worden jaarlijks ingeschat op basis van:

- de mogelijke effecten voor de veiligheid (openbare ruimte, constructie van gebouwen, brandveiligheid en gebruik van gebouwen met een publieksfunctie) en/ of het ruimtegebruik en/ of het milieu;
- het naleefgedrag;
- de ontvangen klachten en meldingen.⁵

³ Vergunningen-, Toezicht- en Handhavingsuitvoeringsplan 2017 (VTH-UP 2017), pag. 6.

⁴ VTH-beleidsplan 2017-2021 Gemeente Ommen hoofdstuk 6.

⁵ Vergunningen-, Toezicht- en Handhavingsuitvoeringsplan 2017 (VTH-UP 2017).

Het VTH-Beleidsplan 2017-2021 is vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders en ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad begin 2017. Hierna wordt ingegaan op de twee handhavingstaken: permanente bewoning van recreatiewoningen en de APV.

3.2 Beleid ten aanzien van de permanente bewoning van recreatiewoningen

Uit het VTH-UP blijkt dat de gemeente Ommen de illegale bewoning van recreatieverblijven wil beëindigen en door actieve handhaving de ruimtelijke kwaliteit wil verbeteren. De gemeente stelt dat recreatiewoningen zijn bedoeld om: *'mensen gelegenheid te geven vrij te recreëren, te ontspannen en van de natuur, landschap en de rust te kunnen genieten zonder dat sprake is van een permanent verblijf van die mensen'*⁶. Permanente bewoning is strijdig met het geldende bestemmingsplan. Hoewel het niet is toegestaan heeft de gemeente wel een gedoogbeschikking bij tijdelijke overmacht, bijvoorbeeld in verband met verhuizing. Bewoners die er aantoonbaar voor 2003 wonen hebben een persoonlijke gedoogbeschikking (landelijk beleid). Naast de controle- en gedoogstrategie wordt ook in samenwerking met Maatschappelijk Domein gekeken naar de sociale problematiek die achter de permanente bewoning van recreatieverblijven schuilt.

In het VTH-Beleidsplan 2017-2021 staat dat de handhavingcapaciteit voor dit onderdeel beperkt is. Om het beleid te handhaven worden verschillende strategieën gebruikt. De focus ligt op de voorzijde: het informeren en aanschrijven (waarschuwen) van nieuwe bewoners. In lijn met het algemene beleid wordt eerst voorlichting gegeven over het beleid. Pas als na controle blijkt dat er sprake is van permanente bewoning, wordt gehandhaafd. Hier gaan waarschuwingsbrieven en persoonlijke (telefonische) informatieverstrekkingen aan vooraf. Als het om huurders gaat worden de eigenaren van recreatiewoningen structureel aangeschreven omdat ook zij in staat zijn de overtreding te beëindigen. Het beleid vermeldt niet op welke termijn de gemeente stuurt om een einde te hebben gemaakt aan permanente bewoning van recreatieverblijven.

In het beleid staat ook niets vermeld over de samenwerking met de privaatrechtelijke eigenaren van de recreatiewoningen, die ook belangen hebben bij de oplossing van dit speerpunt.

3.3 Beleid ten aanzien van de handhaving van de APV en de bijzondere wetten

Het doel van het beleid ten aanzien van de handhaving van de APV en de bijzondere wetten is: *'door middel van toezicht bevorderen dat evenementen in de gemeente Ommen veilig kunnen worden bezocht. Het voorkomen van gezondheidsschade en verstoring van de openbare orde door alcoholgebruik'*. De gemeente Ommen legt hierbij prioriteiten op de volgende inhoudelijke thema's:

- controle van drank- en horeca;
- evenementen, reclame langs wegen;
- uitstallingen en terrassen;
- tellingen van kampeermiddelen SRV-campings;
- sierteelt;
- parkeren blauwe zone;
- hondenpoep en
- illegale stortingen⁷.

Binnen het toezicht worden jaarlijks de accenten bepaald in afstemming met de politie (team Vechtdal). Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een takenmatrix. Op basis van de matrix is ruim 90% van de beschikbare capaciteit beschikbaar voor toezicht en handhaving op de inhoudelijke thema's.

⁶ Uitvoeringsprogramma VTH 2017 pag. 25.

⁷ Uitvoeringsprogramma VTH 2017 pag. 30.

3.4 Sanctiestrategie algemeen

Voor de sanctiestrategie is een schema⁸ uitgewerkt waarin wordt aangegeven wanneer een sanctie wordt opgelegd. Dit schema geeft een handhaver een concreet handvat, omdat er specifiek wordt aangegeven wat er in welke situatie gedaan dient te worden. Voor de gedoogstrategie is geen dergelijk schema uitgewerkt, maar daarbij dient wel te worden opgemerkt dat de gemeente Ommen terughoudend is met gedogen. Er wordt alleen gedoogd in een drietal situaties, waarbij ook een viertal voorwaarden zijn neergezet.

De recreatieverblijven worden genoemd als uitzondering op het sporadisch voorkomen van gedogen. Ook preventie door voorlichting en communicatie wordt vermeld als kans om veel schade aan de fysieke leefomgeving te voorkomen, als er vroegtijdig gerichte voorlichting en communicatie is richting inwoners, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.

3.5 Capaciteit handhavingsbeleid

Er is verschil in de mate waarin de uitvoering in het uitvoeringsprogramma is uitgesplitst in inzet. Voor de BOA's die in de gemeente handhaven is geen specificering van de uitvoeringscapaciteit vastgesteld. Dit is wel het geval voor de handhaving Wabo Milieu en voor de handhaving Wabo Bouwen. Daarvoor is in het VTH-UP een raming gemaakt van de inzet van de toezichthouders/handhavers over de verschillende onderdelen van de taakuitvoering. Voor de handhaving Wabo Bouwen is bijvoorbeeld geraamd hoeveel uren in het jaar worden ingezet voor de handhaving van bouwvergunningen en -meldingen, voor toezicht op asbestsloop en voor toezicht op de Ruimtelijke Ontwikkeling (RO), waaronder het toezicht en de handhaving op de permanente bewoning van recreatieverblijven.

De capaciteit verdeling in het VTH-UP van 2017 voor het fysiek domein is als volgt⁹ geraamd:

Taakveld	Toezicht	Handhaving
Toezicht		
1. Toezicht bouwen, slopen en monumenten	0,7	
2. Toezicht Wabo/RO incl. pbrv	0,3	
3. Toezicht Wabo Milieu	0,7	
4. Reactie op meldingen en klachten	0,2	
5. Toezicht APV en bijzondere wetten, inclusief DHW (capaciteit Boa's)	0,35	
6. Constructeur	0,25	
Handhaving		
7. Juridisch bouw, sloop en monumenten		0,5
8. Juridisch Wabo/RO, inclusief pbrv		0,40
9. Juridisch Wabo Milieu		0,4
10. Juridisch APV en bijzondere wetten		0,15
11. Juridisch bemiddeling	0,36	
Inhuur		
12. Inhuur	0,36	
TOTAAL 4,48 fte	2,86	1,62

Figuur 2: Capaciteit toezicht en handhaving in het fysiek domein.

Voor een aantal branches stelt het VTH-UP vast dat daar een hogere frequentie van toezicht gewenst is vanwege het geconstateerde lage naleefgedrag. Dit betreft de branches Horeca, sport, recreatie en cultuur, Akkerbouw en fruitteelt, Fokken en houden van dieren en Bouwbedrijven.

⁸ VTH-beleidsplan 2017-2021 Gemeente Ommen pagina 29.

⁹ Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Gemeente Ommen 2017, pagina 15.

Vervolgens wordt over hetzelfde onderwerp gezegd dat de frequentie wordt verlaagd vanwege de beperkte capaciteit. Er worden niet meer middelen beschikbaar gesteld.

In 2015 is voor Ommen en Hardenberg een bezuiniging van 25% doorgevoerd, waardoor op dat moment de capaciteit voor toezicht en handhaving in het bouw en woningtoezicht voor de gemeente Ommen met 0,5 fte werd verminderd.

Voor het sociaal domein ging de Sociale Recherche in 2015 uit van een begrote jaarlijkse inzet van 270 uren.

Voor het handhaven van de APV en de bijzondere wetten is in de planning voor 2017 0,35 fte opgenomen.

4 Uitvoering Wabo/RO en permanente bewoning

Voor 2017 is in de planning aangegeven 0,70 fte oftewel 980 uren te reserveren voor toezicht en handhaving op ruimtelijke ordening en permanente bewoning recreatieverblijven¹⁰ (input). Een uitsplitsing van inzet is niet mogelijk. Het grootste deel van de capaciteit gaat naar permanente bewoning, aangezien het reguliere RO-toezicht vaak meegenomen wordt met bouw, milieu en sloop. Voor permanente bewoning worden op jaarbasis circa 180 tot 200 waarschuwingsbrieven verstuurd en daarnaast zijn er naar schatting 7 tot 8 handhavingzaken per jaar (output).

Ruimte en Permanente bewoning recreatieverblijven			
Planning	Capaciteit toezicht en handhaving		0,70 fte
	■ Integrale controles	175	
	■ Permanente bewoning	7 tot 8 gevallen	

Figuur 3: Planningscapaciteit toezicht en handhaving in ruimte en permanente bewoning.

De werkwijze van de bouwtoezicht medewerkers van BOH voor dit toezicht is hieronder weer-gegeven op basis van het onderzoek (zie bijlage 4 voor het verslag van het meeloopmoment).

Jaarlijks worden er op RO/Permanente bewoning circa 175 integrale controles uitgevoerd (zie figuur 3). De controles worden administratief voorbereid door een juridisch medewerker handhaving van de de BOH. Deze kan een inventarisatie maken van de bij de gemeente bekende feiten: de woningen waarvoor een persoonsgebonden gedoogbesluit, een tijdelijke gedoogbesluit of een objectgebonden gedoogbeschikking geldt, woningen waar een inschrijving in de basisregistratie heeft plaatsgevonden, woningen waar bij eerdere controle mogelijke permanente bewoning is vastgesteld en woningen waarover melding is gekomen van mogelijke permanente bewoning. Het levert een overzicht op van recreatiewoningen die gecontroleerd moeten worden. Met dit overzicht gaan de toezichthouders van bouw en woningtoezicht/RO op pad. Indien er sprake is van een verzoek om handhaving of en klacht dan voeren de toezichthouders voor dit specifieke perceel/ pand een controle uit. Alle controles worden volgens protocol standaard door twee toezichthouders gedaan.

Tijdens de actie worden de woningen gecontroleerd op tekenen van permanente bewoning. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een checklist. Indien een bewoner thuis is wordt er aangebeld en wordt met deze bewoner een gesprek gevoerd over het beleid en zijn/haar verblijf in de recreatiewoning. De controleurs legitimeren zich en ook wordt het identiteitsbewijs van de bewoner gevraagd. Als de bewoner dit weigert, wordt het niet op de spits gedreven met een proces-verbaal, de toezichthouders blijven vriendelijk. Indien de bewoner zelf aangeeft langere tijd op het recreatieterrein te wonen wordt de reden gevraagd en wordt gewezen op het aanvragen van een TGB. De hoofdzaken uit het gesprek worden genoteerd op de checklist.

Nadat op deze wijze de recreatieverblijven zijn gecontroleerd, worden op kantoor de checklists ingevoerd in het digitale systeem van BOH: SBA. Hierop is digitaal dezelfde checklist aanwezig. Deze wordt ondertekend door beide toezichthouders. De op deze wijze tot stand gekomen digitale controlerapporten worden vervolgens doorgezet naar de juridisch medewerker.

¹⁰ Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Gemeente Ommen 2017, pagina 25.

De juridisch medewerker controleert of de gemelde redenen en/of feiten kloppen, bijvoorbeeld of de betreffende bewoner een aanvraag tijdelijke gedoogbesluit heeft ingediend of dat deze staat ingeschreven voor een koopwoning. Vervolgens besluit de juridisch medewerker welke vervolgacties worden genomen:

- een hercontrole op korte termijn (< 3 maand);
- een waarschuwingsbrief sturen;
- een handhavingsactie inzetten.

De gemiddelde tijdsduur van een controle van een (1) woning uit een reeks woningen op een recreatieterrein met meer woningen is weergegeven in figuur 4. Bij een incidenteel verzoek om handhaving, dus voor een (1) recreatieverblijf, zal het gemiddeld aantal uren hoger uitvallen. Dit komt vooral doordat het toezicht verhoudingsgewijs meer tijd kost.

Activiteit	Tijdsduur minuten
Juridisch administratieve controle	15 - 20
Het toezichtbezoek (inclusief reistijd)	10 x 2
De verwerking van de toezichtgegevens	5 x 2
De juridisch administratieve opvolging	20
Totaal	70

Figuur 4: Gemiddelde tijdsduur van een controle uit een reeks woningen.

Indien besloten wordt tot een handhavingsactie is de inzet van de juridisch medewerker hoger. Afhankelijk van de verdere rechtsgang kan dit tot meerdere werkdagen oplopen.

5 Uitvoering handhaving APV en bijzondere wetten

De BOA's die toezicht houden op de APV en bijzondere wetten in Ommen zijn in dienst van de BOH, afdeling Ruimtelijk Domein, team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. Voor 2017 wordt in het VTH-UP de volgende inzet geraamd voor de BOA's in de gemeente Ommen:

Planning Capaciteit toezicht en handhaving BOA's ex juridische handhaving	0,35 fte
• Publiek domein (evenementen, reclame-uitingen)	93 uur
• Jeugd (sluittingstijden)	59 uur
• Milieu (incl. hondenpoep)	74 uur
• Parkeren	123 uur
• Middelengebruik (DHW)	74 uur
• Diefstal en inbraak	25 uur
• Overige taken (Sierteelt, Vecht, SVR-campings)	42 uur
Capaciteit juridische handhaving	0,15 fte

De werkwijze van de Toezicht en Handhaving Vechtdal (THV) voor het BOA-toezicht in Ommen is hieronder weergegeven op basis van het onderzoek (zie bijlage 5 voor het verslag van het meeloopmoment).

De dienst van de BOA's begint op het bureau THV in Hardenberg. Hier worden de bijzonderheden voor de surveillance in de gemeente doorgenomen: de meldingen en klachten die bij de gemeente zijn binnengekomen en de verslagen van eerdere controles waar een hercontrole nodig is. Vervolgens lopen de BOA's binnen bij de meldkamer van de politie. Hier worden ze gebriefd over de bijzonderheden die de politie heeft voor de surveillance in de gemeente Ommen.

Met deze lijst aan meldingen gaan de BOA's een surveillanceronde maken per auto. Daarbij worden de plaatsen van de meldingen aangedaan en indien mogelijk wordt met de melder gesproken over de melding. Meldingen/klachten zijn veelal tijdsgebonden, slechts bij uitzondering kan de gemelde situatie daadwerkelijk worden waargenomen. Door een eventueel gesprek met de melder weet deze echter dat erop gelet wordt.

Indien de gemelde situatie wordt waargenomen, wordt beoordeeld of er sprake is van een overtreding dan wel dat er sprake is van een hinderlijke gedraging. In dat laatste geval (geen overtreding) wordt getracht de betreffende persoon door middel van een gesprek op het hinderlijke van het gedrag te wijzen. Machtsmiddelen heeft de BOA dan niet.

Bij het waarnemen van een overtreding wordt op basis van de ernst een afweging gemaakt of een proces-verbaal wordt opgemaakt. Een hondenbezitster die de hond laat poepen op een veldje waar ook kinderen spelen krijgt een proces-verbaal als zij vervolgens niet opruimt. Een recreant uit Amsterdam wordt gewaarschuwd dat drankgebruik op de openbare weg niet mag als hij met een blikje bier langs de Vecht in de zon zit. Ook voor het daadwerkelijk uitvoeren van gerichte controles wordt een afweging gemaakt of dit op dat moment zinvol is of niet.

Tijdens de surveillance in de auto wordt goed gelet op zaken die niet mogen, hinderlijk zijn of opvallen. Zo nodig wordt hiervan een melding gemaakt voor een volgende controle of wordt de veroorzaker opgespoord en aangesproken.

Na afloop van de surveillance worden de gegevens in het digitale landelijke registratiesysteem voor BOA's opgeslagen. Dit systeem is voor de collega's en voor de politie in te zien en geeft daarmee aandachtspunten voor hun controle/surveillance.

Zaken die zijn opgemerkt tijdens de controle die voor de gemeente van belang zijn worden doorgegeven aan de betreffende afdelingen van BOH. Meestal gaat het om verkeerssituaties of om onderhoud en beheerzaken. Ook dit wordt geregistreerd, zodat kan worden gezien of er iets mee is gedaan. Er komt geen standaard terugmelding.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusies

Hieronder volgen de belangrijkste conclusies en aanbevelingen op de onderzochte domeinen. Per onderdeel beschrijven we eerst de hoofdconclusie, gevolgd door een aantal relevante onderzoeksbevindingen.

Beleid

Procedureel voldoet het beleid aan de eisen die aan de handhaving gesteld worden. Dit zegt echter nog niets over de kwaliteit van het beleid. Zo hebben niet alle onderdelen eenzelfde diepgang en concreetheid. Als doelen al concreet zijn geformuleerd, dan is dit vooral in termen van beschikbare capaciteit (input) en geplande acties (output). Er zijn geen concrete doelstellingen geformuleerd voor naleefgedrag (outcome). Hierdoor is het niet mogelijk om achteraf vast te stellen of het gewenste effect is gerealiseerd en wat de bijdrage hieraan is van het toezicht en handhaving. Doordat de capaciteit leidend is voor de inzet van toezicht en handhaving en doordat de doelstellingen onvoldoende concreet zijn geformuleerd op basis van output, is er altijd voldoende capaciteit.

- Het beleid voor toezicht en handhaving Wabo voldoet aan de procedurele hoofdlijnen van de 'Big Eight cyclus' (zie figuur 1). Voor de APV is de beleidscyclus minder duidelijk, dat komt omdat de doelen en de prioriteiten heel summier beschreven zijn.
- Het beleid van de gemeente Ommen legt de focus op het voorkomen dat handhaving nodig is door middel van communicatie en waarschuwing. Daadwerkelijk handhaving wordt beleidsmatig gezien als optreden bij excessen.
- De capaciteit voor inzet van toezicht en handhaving in Ommen wordt vooral financieel bepaald en minder vanuit de behoefte aan toezicht en handhaving of op basis van de risico's of het naleefgedrag
- Voor een aantal branches (zie pagina 10) wijkt de handhavingsfrequentie van de gemeente Ommen af van de frequentie die in RUD-verband is opgesteld. Wel houdt men inzicht in het naleefgedrag en kan dit bij een geconstateerde afname worden gecorrigeerd.

Handhaving recreatiewoningen

De toezichthouders van bouw- en woningtoezicht die de controles uitvoeren treden professioneel op en met respect voor de privacy van de bewoners. Omdat de beschikbare capaciteit het uitgangspunt vormt voor de werkzaamheden, is er voldoende capaciteit aanwezig om de taken op basisniveau uit te voeren. Ruimte voor extra werkzaamheden is er niet. Gemeente Ommen loopt hiermee het risico dat bepaalde overtredingen mogelijk niet of pas laat worden geconstateerd.

- Voor een areaal van meer dan 4.000 recreatiewoningen en de beperkte capaciteit is de aanpak per recreatiepark met een integrale controle een goede, de enig mogelijke, keuze. De afgelopen jaren zijn er in Ommen twee parken op deze wijze gecontroleerd.
- Het adequaat toezicht houden en handhaven is een tijdrovende taak die meerdere malen toezicht verlangt alvorens de gemeente daadwerkelijk kan optreden. Voor de beeldvorming: met de huidige capaciteit voor toezicht en handhaving duurt het in theorie (uitgaande van een situatie waarbij de capaciteit volledig wordt ingezet voor handhaving op permanente bewoning recreatiewoningen en uitgaande van controles in een reeks) 20 jaar voor alle recreatiewoningen één zijn gecontroleerd.

- Het administratieve deel voor toezicht en handhaving neemt veel tijd in beslag. Dit komt o.a. doordat systemen niet overal te raadplegen zijn en doordat gegevens die zijn opgenomen op een later moment moeten worden ingevoerd in databases (dubbel werk). De gemeente/ BOH heeft geen beschikking over digitale hulpmiddelen waarmee die gereduceerd kan worden.
- De gereserveerde capaciteit voor dit onderwerp van 0,7 fte is voldoende voor het aangegeven aantal controles/ waarschuwingsbrieven en handhavingzaken, meer is niet mogelijk.

Handhaving APV

De gemeente Ommen heeft in het beleid voor de handhaving van de APV en de bijzondere wetten een afweging gemaakt om de nadruk te leggen op een aantal onderwerpen. Het meest specifiek zijn de Drank- en Horecawet en het evenementenbeleid. Voor de overige onderwerpen geldt dat de BOA's veelal zelf hun inzet bepalen. Leidraad hiervoor zijn hun eigen punten en de meldingen van politie.

Het optreden van de buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) is professioneel. Men straalt rust uit en treedt op met gezag en daadkracht. De zichtbare aanwezigheid van BOA's wordt door burgers en bedrijven in het centrum ook zeer gewaardeerd.

Er is alleen een summier jaarprogramma met prioriteiten vanuit de gemeente Ommen. Het jaarprogramma en de gehanteerde percentages voor de verdeling van uren worden bepaald en vastgesteld in het Driehoeksoverleg en VTH-UP.

- De BOA's maken tijdens hun werkzaamheden met beleid gebruik van hun discretionaire bevoegdheid: ze spreken eerst aan op gedrag en alleen bij duidelijke overtreding wordt een proces-verbaal opgemaakt.
- De samenwerking met de politie is goed.
- De afstemming/ input vanuit de gemeente is aanwezig maar beperkt, mede door de huisvesting in het politiebureau.
- In de meeste gevallen vindt er geen terugkoppeling plaats van de BOH richting de BOA's over de verdere afhandeling van de door hen aangedragen meldingen.

6.2 Aanbevelingen

Algemeen

- Stel concretere doelstellingen voor de outcome van toezicht en handhaving: beschrijf wat het gewenste effect zou moeten zijn.
- Maak gebruik van risicomodellen om te bezien welke risico's in Ommen tenminste moeten worden voorkomen en stel daarop prioriteiten vast.
- Stel op basis daarvan een realistisch programma op van de benodigde uitvoering om die outcome te bereiken en laat dit leidend zijn voor de inzet.

Handhaving recreatiewoningen

Om de uitvoering meer te stroomlijnen met het beleid zijn aanbevelingen nodig voor het toezicht en handhaven van recreatiewoningen:

- Ga na of de beschikbare capaciteit passend is bij het risico dat de gemeente bereid is te accepteren voor permanente bewoning van recreatiewoningen.
- Onderzoek welke (privaatrechtelijke) mogelijkheden er zijn tot samenwerking met de eigenaar/ exploitateur van de recreatiewoningen.
- Stel digitale hulpmiddelen beschikbaar voor het op afstand invullen en raadplegen van databases om de toezichthouders efficiënter te laten controleren. Men dient te onderzoeken of het raadzaam is te investeren in het huidige SBA systeem, of hiervoor aansluiting te zoeken bij het registratie systeem van de Omgevingsdienst (IJVI).

- Beleg het toezicht als 'opname van de stand van zaken' (deels) bij andere publieke medewerkers. Dit kan bijvoorbeeld door uitvoerende medewerkers te betrekken die gedurende bepaalde perioden (bijvoorbeeld in de wintermaanden) minder werk hebben. Zij kunnen bijvoorbeeld worden ingezet om gevelcontrole uit te voeren, dit als indicatie voor permanente bewoning.

Handhaving APV

De aanbevelingen voor de handhaving van de APV zijn:

- Onderzoek of de balans tussen politie en gemeente een goede is, als het gaat om de afweging van de op te pakken onderwerpen.
- De BOH zou frequenter terugkoppeling moeten geven aan de BOA's over de status en de wijze waarop de door hen aangedragen meldingen zijn opgepakt. Dit versterkt de motivatie.
- De zichtbaarheid van de BOA's als toezichthouders en handhavers in de openbare ruimte wordt zeer gewaardeerd. De gemeente zou deze positieve waardering beter kunnen uitnutten.

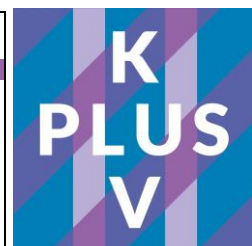
Bijlage 1 Bestudeerde documenten

- VTH-Beleidsplan 2017-2021, 24 april 2017.
- Bekendmaking beleids- en uitvoeringsplan Hoogwaardige Handhaving Ommen.
- Beleidsplan Hoogwaardige Handhaving 2015 e.v. Ommen, januari 2015.
- Aanvullende beleidsregels boete gemeente Ommen.
- Nieuwe Fraudewet en beleidsregels terugvordering c.a.
- Verhaal/onderhoudsplicht Gemeente Ommen.
- Besluit bijstandshypotheek Gemeente Ommen 2015.
- Verificatierichtlijnen Gemeente Ommen, januari 2015.
- Het stoplichtenmodel.
- Fraudekompas 2015.
- Oranjeprotocollen.
- Overzicht van de controle-instrumenten.
- Protocol huisbezoek.
- Plan m.b.t. heronderzoek uitkeringen Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004.
- Collegevoorstel Actualisatie handhavingsbeleid Participatiewet, maart 2015.
- Collegevoorstel Aangepaste beleidsregels terugvordering, verhaal, bijstandshypotheek en boete, maart 2015.
- “Hot spots” Ommen.
- Jaarverslag 2015, Afdeling Ruimtelijk Domein, Team Toezicht en Handhaving, 2 maart 2016.
- Jaarverslag 2015 Sociale Recherche IJssel-Vechtstreek.
- Klachtenprocedure gemeente Ommen.
- Risicomodule milieuhandhaving omgevingsvergunning, 2003.
- Controle Recreatieterrein De Lindenbergh, 7 juni 2017.
- Beleidsregels Terugvordering, Verhaal, Boete en Bijstandshypotheek Wet Werk en Bijstand.
- Raadsbrief Uitvoeringsprogramma VTH 2017, 20 december 2016.
- Notitie Uitvoeringsprogramma VTH.
- Uitvoeringsplan Hoogwaardige Handhaving, Afdeling Maatschappelijk Domein, januari 2015.

Bijlage 2 Handhavingstaken

Overzicht Toezicht en handhavingstaken gemeenten						
Fysiek domein						
Toezicht- handhavingstaak	Wetgeving / verordening	Grondslag	Inhoud taak	Betrokkenheid raad	Door	Opmerkingen
APV diverse artikelen	Gemeentewet / APV	Gemeentewet, art. 149 artikel 154b Gemeentewet.	Gemeentelijk: afhankelijk invulling APV: parkeren terassen afval buiten zetten afval dumpen honden uitlaten / overlast honden fietsen in voetgangersgebied evenementen fietsparkeren standplaatsen Voorwerpen op, boven, naast de weg vergunningen openbare ruimte carbidschieten afsteken vuurwerk	stelt APV vast	BOA BOA/BWT BOA BOA BOA BOA/BWT/ brandweer / politie BOA BOA BOA BOA BOA BOA	Technische en veiligheidscontrole, toezicht tijdens evenement
Drank & Horeca	Drank en Horecawet		Gemeentelijk: openingstijden cafe's Leeftijdsgrenzen alcohol campings Veelal door RUD overlast horeca (geluid)	controleert dmv jaarverslag	Politie BOA BOA BOA / RUD	
Wabo BRIKS	Wabo	art. 2.4, lid 1 Wabo	Gemeentelijk: Bouwen brandveiligheid bouw, bestuursrechtelijke handhaving brandveilig gebruik, bestuursrechtelijke handhaving Reclame Inritten Kappen Slopen Slopen met asbest	controleert dmv jaarverslag	BWT BWT / brandweer gemeente BWT / Brandweer gemeente BWT / BOA BWT BOA BWT BWT/RUD	Bij complexe situaties advies van VR Bij complexe situaties advies van VR
Wabo (milieu)	Wabo	art. 2.4, lid 1 Wabo Door RUD overeenkomstig IPO/VNG/Rijk afspraken 2011. Niet overgedragen milieutaken	RUD: basistaken BOR/MOR (toezicht en handhaving milieuvergunningen en activiteitenbesluit) bodemsaneringen milieutoezicht werken en infra geluidmetingen asbest sloop etc. bestuursrechtelijke handhaving Gemeente: bodem, geluidmetingen/ -berekeningen	controleert dmv jaarverslag	RUD gemeente BWT / BOA	Ommen neemt deel aan netwerk-RUD, uitvoering door eigen ambtenaren (tot 1-1-2018)
RO	Wabo	art. 2.4, lid 1 Wabo/ bestemingsplannen	Gemeentelijk: voorwaarden en geldende planologische regels denk aan: detailhandel op industrieterrein, wonen in bedrijfswoning gebruik van gebouwen denk aan: permanente bewoning recreatiewoning, paardenhouderij in glastuinbouw gebruik van grond	stelt bestemmingsplan vast	BWT BWT BWT	
Openbare ruimte	Gemeentewet / BW /APV	Gemeentewet, art. 149	Gemeente vernietiging gemeentelijk eigendom openbaar groen straatmeubilair speeltuinen	stelt APV vast, controleert	BOA BOA BOA BOA / BWT	

Sociaal domein			
Kinderdagverblijven	Wet Kinderopvang en kwaliteit peuter speelzalen	Wet Kinderopvang en kwaliteit peuter speelzalen	GGD
			beoordeling van een nieuwe toetreders kwaliteit van de uitvoering kwaliteitsborging bestuursrechtelijke handhaving gemeente
			GGD GGD GGD
Participatiewet	Participatiewet	artikelen 76 en 76a	Gemeentelijk
			rechtmatigheid van het verstekken van een uitkering (uitkeringsfraude) verplichtingen van de uitkeringsgerechtigden denk aan: sollicitatieplicht, deelname trainingen / cursussen
			GGD GGD GGD
Wmo 2015	Wmo 2015	artikelen 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 5.1.2, 5.2.4, 6.1 en 6.2	Gemeentelijk
			naleving van de wet kwaliteit van de uitvoering door zorgaanbieders rechtmatig gebruik PGB
			GGD GGD GGD
Jeugdwet	Jeugdwet		Gemeentelijk
			Rechtmatigheid PGB
			GGD GGD GGD
Leerplicht	Leerplichtwet	art. 16 leerplichtwet 1969	Gemeentelijk
			ongeoorloofd verzuim verzuimmeldingen scholen
			GGD GGD GGD
OOV	Gemeentewet	Artikel 172 -176	Gemeentelijk
Gedoogbeleid coffeeshops	Opiumwet	APV In Ommen en Hardenberg n.v.t.	toezicht op gedoogvoorwaarden / gedoogverklaring coffeeshops bijk. afstand tot scholen
			BWT/BOA/ politie
Openbare veiligheid		integrale veiligheidsbeleid publiek domein	operationele regie bij de politie
			melden van incidenten door gemeentelijke toezichthouders / handhavers over: radicalisering gebiedsverbod verkeersmaatregelen
			BOA/BWT/ politie
			Politie heeft hier de regie

Bijlage 3 Keuzedocument

1 Inleiding

De gemeente is verantwoordelijke voor diverse toezicht en handhavingstaken. Deze handhavingstaken worden door de gemeente zelf uitgevoerd of worden in opdracht van de gemeente door andere organisaties uitgevoerd. De Rekenkamercommissie wil de handhaving in Ommen in beeld brengen. Het gaat daarbij de rekenkamercommissie om twee inzichten:

- Welke handhavingstaken heeft de gemeente?
- Hoe worden die in de praktijk binnen de gemeente uitgevoerd?

In het onderzoek van de rekenkamercommissie wordt uitgegaan van een beknopt onderzoek waarbij de tweede vraag niet de uitvoering van alle handhavingstaken van de gemeente betreft. Eerst heeft de rekenkamercommissie een brede inventarisatie gemaakt. Uit de lijst van alle handhavingstaken is bekeken welke daarbinnen een specifiek Ommens accent hebben, dan wel waarvan wordt verwacht dat de impact op burgers of bedrijven erg groot is als ze daarop worden aangesproken door de gemeente. Hieruit kiest de rekenkamercommissie, na bespreking met de gemeenteraad, een tweetal taken. Deze handhavingstaken worden vervolgens specifiek doorgelicht. Dit gebeurt enerzijds door voor deze specifieke taken beleidsdocumenten te bestuderen en anderzijds door met de betrokken toezichthouders/ handhavers een dag mee op pad te gaan (participatief onderzoek). Daarmee verkrijgt de rekenkamercommissie meer inzicht in de dagelijkse gang van zaken in de handhaving binnen de gemeente.

In deze notitie worden zes handhavingstaken voorgesteld om een keuze uit te maken. Bij ieder van de taken staat een overweging om deze taak te kiezen. De rekenkamercommissie hoopt met uw inbreng tijdens de raadsvergadering een tweetal te kunnen kiezen waardoor de toegevoegde waarde van het onderzoek zo groot mogelijk wordt.

De andere handhavingstaken uit de lijst zijn niet minder belangrijk, maar hebben minder een typisch Ommens accent of hebben naar verwachting minder impact op de burgers of bedrijven die worden aangesproken.

2 APV

De APV-handhavingstaken hebben een nauwe onderlinge samenhang. De taken vinden in de openbare ruimte plaats en hebben daarmee een verhoogd risico op verschillende vormen van overlast voor de inwoners. Het toezicht op APV betreft geen objectgebonden toezicht, maar vindt plaats tijdens surveillance of naar aanleiding van klachten. Tegelijk is dit het toezicht waar de inwoners vaak het eerst van zien dat er gehandhaafd wordt. Binnen de APV-taken is er moeilijk onderscheidt te maken naar één aspect, omdat ze allemaal in surveillance plaatsvinden. Wel is het van belang hoe de BOA's van de gemeente zich op hun surveillance voorbereiden, welke instructies ze meekrijgen, hoe ze gebruik maken van hun discretionaire bevoegdheden, hoe slagvaardig en professioneel ze zijn en wat de gemeente doet om dat zo te houden. Tegelijk komt het bejegeningaspect erbij: de BOA's zijn ook de gastheren voor de gemeente.

In het onderzoek zal op al deze bovenstaande aspecten worden gelet.

3 Slopen met asbest

Uit de 'BRIKS (bouwen, reclame, inritten, kappen, slopen)'-taken is slopen met asbest voorgedragen. Dit vanwege het grote buitengebied waarover de gemeente Ommen beschikt. De agrarische bebouwing is veelal met asbest gedekt. Bij sloop ten behoeve van verbouwing of nieuwbouw dient dit asbest vakkundig en professioneel te worden verwijderd. Het grote buitengebied maakt het clandestien verwijderen relatief eenvoudig. Toezicht is een gemeentelijke taak, waarbij het deels op basis van sloopplannen en certificaten kan, maar waarbij blijkens landelijke gegevens ook 'in het veld' toezicht hard nodig is. De samenwerking tussen gemeente en RUD is daarbij ook een belangrijk punt.

Nu immers is de RUD-ambtenaar een medewerker van de BOH en dichtbij, na 1 januari 2018 zal dat anders zijn, er is dan aansturing vanuit de RUD van een RUD-medewerker. Slopen met asbest wordt eveneens een "basistaak" die vanaf 1 juli door de RUD wordt uitgevoerd.

Asbest dient volgens de wetgeving in 2024 geheel van de daken te zijn verwijderd.

In het onderzoek wordt nagegaan op welke basis zowel objectgericht (er is een sloopmelding) als in het vrije veld toezicht wordt gehouden en gehandhaafd op asbestsloop.

4 Permanente bewoning recreatiewoningen

Uit de handhaving RO stellen we voor de permanente bewoning van recreatiewoningen als mogelijke onderzoekstaak te nemen. Ommen heeft veel recreatiewoningen. De reden om hier permanent te wonen is divers, het vaststellen van permanente bewoning is lastig en vaak tijdsintensief. Als er gehandhaafd wordt is dat voor de overtreder ook vaak een ingrijpend besluit: hij of zij moet verhuizen. Dat betekent dat er een goede motivatie en een onweerlegbare vaststelling moet zijn van permanente bewoning.

In het onderzoek wordt nagegaan om hoeveel gevallen het gaat, hoe de toezichthouder/handhaver vaststelt of er wel of geen permanente bewoning is en in hoeverre dat ingrijpt op de privacy van de potentiële overtredders.

5 Rechtmatigheid PGB Wmo en Jeugdwet

In het sociaal domein heeft de gemeente met de 3D operatie de verantwoordelijkheid gekregen over de Wmo2015 en de jeugdwet. In beide wetten is het mogelijk dat cliënten niet de zorg in natura krijgen, maar daarvoor een financiële bijdrage krijgen om de kosten te dekken, het PGB (persoonsgebonden budget). Deze bijdrage dient te worden besteed aan de zorg waarvoor het budget is aangevraagd en goedgekeurd.

Zowel door het optreden van zorgondernemers als door cliënten kan misbruik worden gemaakt van de PGB's. Indien dit het geval is betaald de gemeente meer aan zorgkosten dan nodig is: de gevraagde bijdrage is veel hoger dan de werkelijk geleverde zorg. De cliënt is daarvoor verantwoordelijk, hetgeen soms tot schrijnende situaties leidt als er moet worden terugbetaald.

Handhaving is op dit terrein een vrij nieuwe taak waar de sociale recherche mee is belast. De impact van een onderzoek op de cliënt is hoog.

Het onderzoek brengt in beeld hoe de gemeente met de verantwoordelijkheid omgaat op zowel de Jeugdwet als bij de Wmo 2015 en wat de verschillen zijn. Feitelijk zijn dit dus twee handhavingstaken die kunnen worden doorgelicht.

6 Melden van incidenten

Door het terugtrekken van de politie op de kerntaken in de meer zware criminaliteit is de politie voor de lichtere vormen van criminaliteit steeds vaker afhankelijk van de meldingen daarvan of daarover door gemeentelijke toezichthouders/handhavers. Het melden van diverse soorten incidenten en aanwijzingen aan de politie is nodig om de informatiepositie van de gehele 'driehoek' (burgemeester, politie, OM) op peil te houden. Een onvoldoende informatiepositie kan leiden tot incidenten en risico's voor de samenleving.

Het onderzoek brengt in beeld welke afwegingen worden gemaakt om zaken wel of niet door te geven. Vervolgens wordt onderzocht wat er met de meldingen wordt gedaan.

Bijlage 4 Verslag Bouw- en woningtoezicht

Op 7 juni is voor het onderzoek van de rekenkamercommissie naar de handhaving in de gemeente Ommen een participierend onderzoek gedaan bij de handhaving op permanente bewoning van recreatiewoningen. De permanente bewoning van recreatiewoningen is niet toegestaan. Onder permanente bewoning wordt verstaan dat iemand feitelijk zijn hoofdverblijf op die plaats heeft. Indien er meerdere adressen zijn waar iemand woont, dan geldt het adres waar naar redelijke verwachting gedurende een halfjaar tenminste 2/3 van die tijd als woonruimte in gebruik heeft (bron: Plan van aanpak Handhaving op bewoning recreatieverblijven Gemeente Ommen 9 februari 2009). Op het niet mogen wonen in recreatiewoningen zijn drie uitzonderingen: bewoners met een persoonsgebonden gedoogbesluit (PGB), die al aantoonbaar voor 31 december 2004 in de recreatiewoning permanent verbleven, bewoners met een tijdelijke gedoogbesluit van een jaar (TGB), die bijvoorbeeld in afwachting zijn van een definitieve woning in Ommen (bijv. ter overbrugging van een bouwperiode terwijl de eerdere woning reeds is verkocht) en recreatiewoningen die een objectgebonden gedoogbeschikking (OGB) hebben.

Op de circa 4.000 recreatiewoningen in Ommen vindt geen structureel toezicht plaats ten aanzien van permanente bewoning. Er wordt volgens een 'piepsysteem' gereageerd op klachten of andere signalen. Er wordt meestal wel jaarlijks een integrale toezichtactie op een van de recreatieparken met recreatieverblijven gehouden. Hierbij gaat het niet alleen om toezicht op permanente bewoningen. Bij deze integrale controles kunnen onder andere ook de politie en de fiscale opsporingsdienst betrokken worden.

Het toezicht op de permanente bewoning wordt uitgevoerd door medewerkers van Bouw en Woning Toezicht (BWT) van de BOH. De BOH beschikt over 4 fte BWT-toezichthouders, waarvan 0,5 fte specifiek voor asbesttoezicht. Deze capaciteit wordt voor ¼ ingezet in de gemeente Ommen en voor ¾ in de gemeente Hardenberg. In het Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Gemeente Ommen 2017 is voor toezicht en handhaving 980 uur (0,7 fte) geraamd, waarbij uitgangspunt is dat 7 tot 8 gevallen van permanente bewoning worden aangepakt.

De controle van 7 juni 2017 vond plaats op het recreatiepark "de Lindenbergh". Op dit park staan ongeveer 100 recreatiewoningen. Eerder is hier op grond van een handhavingsverzoek van de Vereniging van Eigenaren gehandhaafd en heeft een rechtelijke uitspraak bevestigd dat huisvesting van arbeidsmigranten geen recreatieve bewoning is. Daarna is verzocht ook andere permanente bewoning te handhaven.

De controle is voorbereid door een van de medewerkers juridisch zaken BOH die met handhaving is belast. Deze heeft het volgende geïnventariseerd:

- voor welke recreatiewoningen een PGB geldt, op welke naam;
- voor welke woningen een TGB geldt, op welke naam en tot wanneer;
- voor welke woningen het TGB daarom niet meer geldt;
- voor welke woningen een inschrijving in de basisregistratie heeft plaatsgevonden, zonder TGB of PGB;
- voor welke woningen aanwijzingen uit de recreanten zijn verkregen over mogelijke permanente bewoning;
- welke woningen eerder zijn gecontroleerd en waar is gehandhaafd in verband met permanente bewoning;
- voor welke woningen een he controle gewenst is naar aanleiding van eerdere controle.

Voor de overige woningen is de situatie onbekend. De inventarisatie levert een lijst op van bijna 24 recreatiewoningen die gecontroleerd moeten worden.

Tijdens de controle worden na een intakegesprek voor 'de meelopers' in de voormiddag (ongeveer 10:30 tot 12:30 uur) 16 woningen gecontroleerd. De controle zelf wordt uitgevoerd door twee toezichthouders van Bouw en Woning Toezicht van de BOH. Dit type controles wordt altijd door twee ambtenaren uitgevoerd: enerzijds levert de controle spanning op bij de onder toezicht gestelden en kan dit aanleiding geven tot agressie, anderzijds zien en horen twee ambtenaren meer dan een en kan het bij een eventuele rechtsgang handig zijn. De bevindingen tijdens de controle worden op een checklist genoteerd.

De controle van een recreatiewoning verloopt als volgt:

- Gestart wordt met het doornemen van de door de juridisch medewerker geïnventariseerde feiten.
- Vervolgens wordt kort bekeken of de woning eventueel bewoond kan zijn, bijvoorbeeld door een auto op de oprit, een blaffende hond of een open deur van de berging.
- Daarna wordt aangebeld.
- Indien wordt opengedaan stellen de toezichthouders zich voor en leggen uit waar ze voor komen (controle op permanente bewoning).
- Er wordt gevraagd naar de naam van degene waarmee ze in gesprek zijn en naar de ID. vervolgens wordt gevraagd naar de duur van het verblijf. Indien uit de antwoorden blijkt dat er sprake zou kunnen zijn van permanente bewoning worden de beleidsregels uitgelegd. Als blijkt dat een TGB mogelijk zou kunnen zijn wordt aanbevolen contact op te nemen met de gemeente en een TGB aan te vragen. Is dat niet het geval, dan wordt er gewezen op de mogelijke consequenties van het permanent wonen in een recreatiewoning en wordt aangedrongen op het vertrek. De hoofdlijnen van het gesprek (tijd dat er gewoond wordt, reden, tot wanneer verwacht, et cetera) wordt opgeschreven op een checklist. Het gesprek duurt afhankelijk van de situatie 5 tot 10 minuten.
- Als er niet wordt opengedaan wordt nauwkeuriger gekeken naar sporen van permanente bewoning, bijvoorbeeld wasgoed, kleding en schoenen onder of aan de kapstok, bloemen of etenswaren op tafel, onderhoud van omliggende tuin, et cetera. Zijn deze sporen aanwezig dan wordt een foto gemaakt en wordt dit in de checklist gerapporteerd. Van voertuigen op de oprit worden kentekens genoteerd, zodat bij een hercontrole kan worden gezien of het om dezelfde voertuigen gaat, dan wel om voertuigen van dezelfde eigenaar.
- Hetzelfde geldt als een woning die gecontroleerd moest worden duidelijk niet bewoond is. Ook dit wordt op de checklist gerapporteerd.

Nadat de lijst is afgewerkt gaan de medewerkers terug naar kantoor om de bevindingen van de checklist over te zetten in het digitale systeem van de BOH: SBA. Hierin is digitaal dezelfde checklist aanwezig. De digitale rapportage wordt door beide medewerkers ondertekend. Deze overbrenging van de bevindingen duurde ongeveer van 13:30 tot 16:00 uur. Dit is dus net zo lang als de daadwerkelijke controletijd 'op straat'.

Hierna worden de bevindingen digitaal naar de juridisch medewerker gestuurd voor verdere conclusies en verdere stappen. Dit kan het sturen van een waarschuwingsbrief zijn, het plannen van een hercontrole (15x) of het starten van een juridische procedure. In deze controle kon ook bij een woning worden vastgesteld dat de lopende juridische procedure kon worden stopgezet omdat de permanente bewoning was beëindigd.

De controle leverde in totaal de volgende uitkomsten:

- 21 recreatiewoningen gecontroleerd;
- 14 recreatiewoningen maakten een bewoond indruk;
- 8 keer werd iemand gesproken van de bewoonde woningen, slechts een (1) daarvan was volgens zeggen recreatief aanwezig;
- 6 van de bewoonde woningen niemand gesproken;
- bij 1 woning kon niet worden vastgesteld of er gewoond werd of niet;
- 6 woningen werden niet bewoond, enkele waren eerder wel permanent bewoond met een inmiddels afgelopen TGB. Op een (1) adres is eerder een sanctie opgelegd.

Waarschuwingbrieven en/of het starten van een juridische procedure gebeurt in Verseon (zaak gericht werken). Controlerapporten worden door de juridisch medewerker in Verseon toegevoegd aan de zaak.

Bijlage 5 Verslag Buitengewoon Opsporingsambtenaren

Op 15 juni is voor het onderzoek van de rekenkamercommissie naar de handhaving in de gemeente Ommen een participierend onderzoek gedaan bij de handhaving van de APV en de uitwisseling van gegevens met de politie door Buitengewoon Opsporingsambtenaren BOA's. De BOA's die toezicht houden op de APV en bijzondere wetten in Ommen zijn in dienst van de BOH, afdeling Ruimtelijk Domein, team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. Dit onderdeel van het team opereert onder de naam THV (Toezicht en Handhaving Vechtdal). De medewerkers van THV werken voor twee gemeenten in het Vechtdal, Hardenberg en Ommen. (In 2016 nog voor de gemeenten Ommen, Hardenberg en Dalfsen). THV heeft 8 medewerkers in parttime en fulltime dienst (1 fte = 1.400 uur), een parttime coördinator (1/2 fte) en 5 tijdelijke medewerkers. Van de BOA's is er één specifiek voor domein II: milieu en welzijn. Eén medewerker is geen BOA, maar wel heffingsambtenaar voor betaald parkeren in Hardenberg. De overige BOA's zijn voor alle gemeentelijke toezicht- en handhavingstaken inzetbaar: domein 1 ("Openbare Ruimte").

Voor de gemeente Ommen zijn 490 uur BOA inzet opgenomen in het Vergunningen-, Toezicht- en Handhaving uitvoeringsplan 2017 (VTH-UP 2017), dit is inclusief de uren (circa 100 uren) voor het uitvoeren van het toezicht op de Drank- en Horecawet (leeftijdscontroles en administratieve controles). Omdat BOA's vanwege de veiligheid en vanwege een eventuele rechtsgang vrijwel altijd in koppels surveilleren, betekent dit een aanwezigheid in en voor Ommen van circa 245 uur per jaar (4,6 uur/week). Volgens de coördinator wordt deze capaciteit zo veel mogelijk verdeeld over het jaar. De uren in Ommen zijn in beginsel voor parkeren (blauwe zone) en Drank- en horecacontroles (leeftijdcontroles en administratieve controles). De uren die overblijven voor toezicht op andere zaken, zoals de hondenpoep, evenementen, verkeer en jeugdoverlast, zijn hierdoor minimaal.

Op 15 juni zijn een onderzoeker en een lid van de rekenkamercommissie meegegaan met twee BOA's bij een avonddienst. Een avonddienst begint om 13:30 uur en eindigt om 22:00 uur. Gelet op de beschikbare capaciteit is niet de hele dienst in Ommen gesurveilleerd, in de avond is vooral in Hardenberg gewerkt.

De dienst begint op het kantoor van THV in Hardenberg. Het kantoor is gevestigd in het politiebureau. Gestart wordt met het doornemen van verschillende meldingen van burgers die of bij de THV direct of via de gemeente Ommen zijn binnengekomen. Het betreft een wat oudere melding van een winkelier over bestelbusjes voor de zaak, een hinderlijk geparkeerd staande auto en een melding van veel hondenpoep bij een bushalte. Daarna gaan de BOA's langs bij de politie voor meldingen en bijzonderheden die daar zijn binnengekomen. De politie heeft de volgende zaken voor de BOA's:

- een klacht over overlast door jeugd bij de Vechtbrug in Ommen;
- overlast van jeugd bij een schoolplein;
- een klacht over herrie van een bekende familie op recreatiepark Callao, hier wordt al aan gewerkt;
- een zwerver in het buitengebied bij Dalfsen die mogelijk ook Ommen aandoet;
- een verdachte auto die gesignaleerd staat.

Verder is de avond koopavond, wat ook weer bijzonderheden op kan leveren. Met dit lijstje vertrekken de BOA's naar Ommen.

Als eerste wordt om 14:30 uur de Vechtbrug aangedaan. Het veldje naast de brug aan de Vecht is aardig vol, een grote jeugdgroep met begeleiders vertrekt net per fiets. Er wordt met de melder contact opgenomen, deze woont tegenover het veldje. Deze legt de klacht verder uit aan de BOA's.

Het gaat met name om overlast in de late avonduren door brommers/motoren die met hoge snelheid over de (30 km) weg rijden, herrie van jongeren aan het water en drankgebruik. Volgens de bewoner is enige drukte 's avonds geen probleem voor hem (hij kent de situatie al langer), maar het is nu soms buitensporig. Hij pleit voor snelheid remmende maatregelen of andere verkeersmaatregelen.

Het gesprek duurt ongeveer een kwartier. In dit geval kunnen de BOA's op dit moment weinig doen, maar ze benadrukken dat de navraag voor de klager van belang is, omdat hij dan weet dat de klacht ook serieus genomen wordt.

De volgende actie betreft de hinderlijk geparkeerde auto. In een smalle steeg staat inderdaad een auto geparkeerd zoals op de meegezonden foto. Hoewel er nog ruimte is om de auto te passeren, moet daarbij wel goed worden opgelet om geen schade op te lopen. Er is echter geen parkeerverbod, de auto mag daar staan. Via het kenteken wordt de eigenaar van de auto en diens adres opgevraagd. Dit is de woning in het steegje tegenover de geparkeerde auto. De eigenaar is echter niet thuis, zodat een gesprek moet worden uitgesteld. Er zal wel melding worden gemaakt van de situatie aan de afdeling verkeer van BOH.

De tocht wordt voortgezet naar het veldje bij de bushalte waar veel hondenpoep zou liggen. Er worden op dat moment geen honden uitgelaten.

De volgende stop is het schoolplein waar de jeugdoverlast is gemeld. Ook daar is niets bijzonders te zien, er kunnen geen jongeren worden aangesproken.

Het lijstje is dan zo goed als afgewerkt. Besloten wordt te voet door het centrum te gaan. Er wordt geparkeerd in de blauwe zone. Er is nog veel parkeerruimte vrij, zodat er wordt besloten niet op de parkeerkaarten te gaan handhaven. Blauwe zones zijn bedoeld om de doorstroming te bevorderen, met zoveel lege parkeerplaatsen is dat niet nodig.

Te voet gaan de BOA's door het centrum. Hier en daar worden ze aangesproken door de winkeliers of door de eigenaren van de diverse horecaterrassen. De sfeer is gemoedelijk, er worden geen problemen gemeld maar 'men' is zichtbaar tevreden met het feit dat de BOA's door het centrum lopen.

Er wordt gesproken met een winkelier die een klacht heeft ingediend over de bestelbusjes voor zijn zaak. Bij verschillende controles is daarvan niets gebleken. Het blijkt te gaan om bestelbusjes van een klusbedrijf dat werkt aan een verbouwing van een pand aan de overzijde van het plein. Deze verbouwing is vrijwel afgerond. Ook nu staan er geen busjes. Afgesproken wordt dat de winkelier direct belt als er opnieuw overlast is.

Tijdens de surveillance wordt een scheef gereden betonnen paaltje gezien, dit wordt met een foto doorgegeven aan de BOH afdeling. Verder worden twee jeugdige fietsers aangesproken: er mag niet gefietst worden in dit deel van het centrum.

Om 16:00 uur wordt de terugrit naar kantoor gemaakt. Daar worden de resultaten als dagrapport ingevoerd in het BOA-registratiesysteem. Dit is een landelijk systeem, dat ook door de collega's en de politie kan worden ingezien om te kijken wat er speelt in Ommen. De melding van de hinderlijk geparkeerde auto en het scheef gereden paaltje worden gemaakt en op de mail gezet.

17:00 uur wordt de surveillance hervat in de woonwijken van Hardenberg. Als eerste wordt gestopt bij een tweetal caravans en een grote camper die naast een appartementengebouw 10 parkeerplaatsen in beslag nemen. Via het nummerbord worden naam en adres van de eigenaar van de camper opgevraagd. Deze woont in een van de appartementen.

De bedoeling is dat hij de volgende dag voor een vakantie vertrekt. Binnen de vereniging van eigenaren is de parkeerruimte naast het gebouw aangewezen als korte parkeerruimte voor caravans en campers. Anders staan deze zo in het zicht en bederven het uitzicht.

Bij een groenstrook wordt een hondeneigenaar op heterdaad betrapt. De hondenpoep wordt niet opgeruimd, de eigenaar had haast. De bekeuring wordt in ontvangst genomen en eigenlijk snapt de eigenaar van de hond het ook wel dat er opgeruimd moet worden, ook de eigen kinderen spelen soms op het veldje.

Vervolgens wordt een echtpaar aangesproken op biergebruik in de openbare ruimte (niet toegestaan). Het blikje wordt leeggegoten en in de prullenbak gedaan.

Na dit rondje is het inmiddels tijd voor het invoeren van het rapport en een avondmaaltijd. Daarna volgt surveillance in het centrum van Hardenberg tijdens de koopavond.

Onze contactgegevens

KplusV

Vestiging Arnhem

Postbus 60055
6800 JB Arnhem
Westervoortsedijk 73
6827 AV Arnhem
T +31 (0)26 355 13 55

Vestiging Amsterdam

Postbus 74744
1070 BS Amsterdam
Science Park 402
1098 XH Amsterdam
T +31 (0)20 669 90 66

E info@kplusv.nl

I www.kplusv.nl

Thema's

Over KplusV

Wie we zijn

Wie betrokken is, wordt betrokken. Dat zien we bij KplusV elke dag. Opdrachtgevers en initiators weten ons te vinden. Voor gedegen adviezen. Voor onze kennis van zowel de publieke sector als het bedrijfsleven. Voor onze ervaring met innovatieve projecten. En voor onze ondernemersmentaliteit. Vaak nemen we zelf het initiatief om partijen bij elkaar te brengen. Want we houden van aanjagen en van resultaat.

Wat we doen

We verbinden mensen en mogelijkheden. Daar zijn we goed in. We laten publieke organisaties en bedrijven excelleren, zodat ze het beste uit zichzelf en elkaar halen. Verbinden als middel, niet als doel. Met als gevolg slimme oplossingen die betekenisvol zijn voor maatschappij en opdrachtgevers. Je vindt ons overal waar mogelijkheden en ambities bij elkaar komen. Bij de publieke sector die voor maatschappelijke uitdagingen staat. Bij ondernemingen met strategische en operationele vraagstukken. Bij organisaties in transitie.

Hoe we verbinden

In ieder geval altijd informeel en collegiaal. Maar met een enorme drive om projecten te laten slagen. Met inspirerende initiatieven en goede ideeën. Als adviseur, kwartiermaker, programmamanager of gids... Zolang het maar slaagt. We denken, durven en doen. Die houding maakt ons tot een modern, no nonsens kennisbedrijf. Flexibel, innovatief en resultaat-gedreven. Aantoonbaar.

En waarom we dat doen

Onze kracht schuilt in onze aanpak: een stevige mix van bedenken, verbinden en doen. Partijen en middelen succesvol bij elkaar brengen. Liefst in een publiek-privaat ecosysteem. Omdat dat mogelijkheden biedt om structureel en langdurig waarde te creëren die je niet alleen kunt bereiken. Wij werken er al sinds 1984 mee. En onze ambitie is daarin marktleider te blijven. Want zo leveren en ervaren we elke dag de toegevoegde waarde ervan. Bij onze projecten, bij onze opdrachtgevers, in de samenleving en bij onszelf... KplusV initieert, adviseert, verbindt en realiseert. Nu en in de toekomst.

Rekenkamercommissie Ommen
Postbus 100
7730 AT OMMEN

Postadres Postbus 100
7730 AC Ommen
Bezoekadres Chevallerastraat 2
7731 EE Ommen
Internet www.ommen.nl
Telefoon 14 0529

Uw kenmerk	Behandeld door	dhr. Henk Jipping dhr. Jos Nijenhuis	
Zaaknummer 2164504	Team	RD Vergunningen, Toezicht en Handhaving	Ommen, 12 december 2017
Documentnummer 2181861			
Onderwerp	Bestuurlijke reactie Onderzoeksrapport handhaving		

Geachte commissie,

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van het met uw instemming opgestelde rapport 'Onderzoek Handhaving Ommen' d.d. 20 september 2017. Het rapport bevat enkele waardevolle aanbevelingen waarop wij hierna ingaan.

1. Handhaving permanente bewoning van recreatiewoningen

Zoals het rapport vermeldt, willen wij de illegale bewoning van recreatieverblijven beëindigen en door actieve handhaving de ruimtelijke kwaliteit verbeteren.

In het rapport wordt aangegeven dat de handhavingcapaciteit voor dit onderdeel 0,7 fte (0,3 fte toezicht en 0,4 fte juridisch) bedraagt en dat het aantal te handhaven gevallen (op grond van het door ons college voor 2017 vastgestelde Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving gemeente Ommen 7 tot 8 per jaar) wordt bepaald door de beschikbare capaciteit.

Deze werkwijze is een uitvloeisel van de in 2009 gemaakte beleidskeuze ten aanzien van handhaving permanente bewoning recreatieverblijven. Indertijd is gekozen voor een projectmatige aanpak die geleidelijk moet leiden tot het beëindigen van permanente bewoning van recreatieverblijven (de doelstelling). Er is niet gekozen voor een einddatum van de projectmatige aanpak en met onderkenning van het voortdurende karakter van deze vorm van 'wonen' is voor de afronding van deze aanpak en de personele inzet daarom een voorbehoud gemaakt.

Eind 2012 heeft de gemeenteraad besloten het handhavingbeleid permanente bewoning recreatieverblijven met een aangepaste prioritering, in dit geval een lagere intensiteit, voort te zetten en de daarvoor benodigde middelen beschikbaar te stellen. De middelen zijn op dat moment bijgesteld van € 70.000,- incidenteel naar € 35.000,- structureel.

Dit betekent dat in een relatief gering aantal gevallen wordt overgegaan tot daadwerkelijke handhaving.

Naast de bestuursrechtelijke aanpak achteraf, wordt ingezet op waarschuwen aan de 'voorkant', dat wil zeggen dat degenen die zich inschrijven op het adres van een recreatiewoning, een folder krijgen en vervolgens een brief (de zogenaamde waarschuwingsbrief) ontvangen waarin staat dat het permanent wonen in een recreatieverblijf niet is toegestaan. Ook hebben wij bijzondere aandacht voor parken waar sprake is van probleemsituaties die bij ons worden gemeld en voor parken waar sprake is van verhuur aan kwetsbare groepen of aan mensen die een bepaalde periode moeten overbruggen (van huis naar huis). Waar mogelijk, worden de binnen het vastgestelde beleid beschikbare instrumenten voor tijdelijke situaties ingezet. Tot slot vindt er in een aantal gevallen overleg plaats met parkbeheerders en – eigenaren en wordt getracht om tenminste op 1 park 1 maal per jaar een integrale controle uit te voeren in samenwerking met de politie.

Er is dus niet alleen sprake van uitsluitend repressieve handhaving; zoals hiervoor gezegd is onze werkwijze in eerste instantie gericht op de 'voorkant' en waar dat mogelijk is op basis van beschikbare capaciteit, op daadwerkelijke handhaving.

2a. Handhaving APV en bijzondere wetten

De inzet van toezichthouders op dit taakgebied wordt jaarlijks bepaald aan de hand van de Integrale veiligheidsaanpak en, zoals het rapport ook vermeldt, aan de hand van de beschikbare middelen. Op dit moment is de Integrale Veiligheidsaanpak gemeenten Hardenberg, Ommen en Dalfsen 2016 leidend, met de daarin benoemde speerpunten *).

De nadruk, binnen de beperkt beschikbare uren, ligt op naleving van de Drank- en horecawet en op het evenementenbeleid. Daarnaast vindt toezicht plaats ten aanzien van de blauwe zone en ten aanzien van hondenpoep (nog steeds ergernis nr. 1). Dit past bij het beeld dat inwoners van Ommen hebben ten aanzien van de veiligheid in de gemeente (Veiligheidsmonitor Ommen 2016**).

De constatering in het rapport dat er niet wordt gewerkt op basis van outcome-doelstellingen is op zich juist. In algemene zin zijn er echter wel handhavingsdoelstellingen geformuleerd en opgeschreven in het VTH-UP 2017.

Citaat uit het VTH-UP:

Doel van het toezicht en de handhaving is:

“een veiliger gebruik van gebouwen en bouwwerken, een schoner milieu, het voorkomen van ongebreidelde claims op schaarse ruimte, het voorkomen en tegengaan van strijdig gebruik van ruimte, gronden en activiteiten”.

Voor de naleving van de Drank- en horecawet is in het VTH-UP specifiek het volgende doel gesteld:

“een adequate naleving van de DHW en aanverwante regelgeving passend bij de situatie in de gemeente”.

Meer concreet worden hierbij de volgende doelen gesteld:

- Alle horecabedrijven voldoen aan de eisen van de DHW op basis van een actuele vergunning;
- Er vindt geen illegale exploitatie van horeca plaats;
- Horecaondernemers zien strikt toe op de naleving van de leeftijdsregels;
- Organisatoren van evenementen zien ook strikt toe op naleving van de leeftijdsregels en controleren hier consequent op. Boa's van de gemeente in samenwerking met instellingen ondersteunen hierbij. Polsbandjes worden verplicht gesteld via de vergunningvoorschriften;
- Supermarkten en cafetaria's houden zich eveneens strikt aan de leeftijdsgrens voor de verkoop en het gebruik van (zwak-)alcoholische drank;
- Evenementen worden veiliger door adequaat toezicht en handhaving (door de gemeente en/of door de beveiligers van een evenement);
- Bewerkstelligen van minder gezondheidsschade;
- Bewerkstelligen van minder verstoring van de openbare orde;
- Paracommerciële instellingen houden zich aan de voorschriften van de DHW of APV.

Voor evenementen is als doel gesteld:

"Door middel van toezicht bevorderen dat evenementen in Ommen veilig kunnen worden bezocht".

Hiervoor is inmiddels het traject 'van regelgerichte vergunningverlening naar risicobewuste evenementen' gestart.

2b. Terugkoppeling meldingen

De meldingen die door de Boa's worden gedaan, betreffen in de meeste gevallen zaken die zij constateren in de openbare ruimte, zoals schades, vernielingen, achterstallig onderhoud en beheerszaken. Het lijkt ons niet meer dan logisch dat zij achteraf in kennis worden gesteld van de wijze van afdoening van hun melding. Wij zullen hiervoor aandacht vragen bij de betreffende afdelingen van de Bestuursdienst Ommen-Hardenberg.

3. Aanbevelingen

Ondanks dat bovenstaande doelen/doelstellingen ten aanzien van zowel de permanente bewoning als ten aanzien van de APV en bijzondere wetten in algemene zin wel zijn geformuleerd, nemen wij de aanbeveling van de commissie over om voor het toezicht en de handhaving de te bereiken doelen scherper te stellen en te beschrijven aan de hand van bijvoorbeeld risicomodellen. Dit vindt plaats in de VTH-uitvoeringsprogramma's voor 2018 en 2019 en in de verslaglegging hiervan.

Hebt u nog vragen?

Hebt u over deze brief nog vragen, neem dan gerust contact op met Jos Nijenhuis (voor het onderwerp permanente bewoning van recreatieverblijven) of met Henk Jipping (voor het onderwerp APV en bijzondere wetten).

Wilt u reageren op deze brief dan kan dat via het contactformulier op onze website of per post.

Vermeld dan altijd het zaaknummer van deze brief.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Ommen,

Secretaris,

J.W.H. Blaauw

Burgemeester,

mr. drs. G.A.A. Verkerk

*) Integrale veiligheidsaanpak gemeenten Hardenberg, Ommen en Dalfsen 2016.

- High Impact Crime en dan specifiek woninginbraak (en schuurinbraak1);
- Jeugd: overlast, alcohol- en drugsgebruik, jeugdgroepen;
- Veiligheid en leefbaarheid: overlast door zorgmijders / kwetsbaren in de samenleving / alcohol- en drugsverslaafden;
- Verkeersveiligheid in brede zin: snelheid doorgaande wegen / in de kern en wijk, alcoholgebruik in het verkeer;
- Ondernijningsthema's / criminele samenwerkingsverbanden: onder meer Bibob, recreatieparken/vrijplaatsen en hennep;

***) Veiligheidsmonitor Ommen 2016.

"De drie belangrijkste buurtproblemen in Ommen zijn volgens de bewoners: te hard rijden, hondenpoep en 'geen van deze problemen'. Dat deze derde categorie vaak genoemd wordt is een goed teken, het wil zeggen dat men uit een lijst van dertien veelgenoemde buurtproblemen niets kon kiezen dat men als groot probleem zag. Landelijk worden te hard rijden, hondenpoep en parkeerproblemen het meest genoemd".